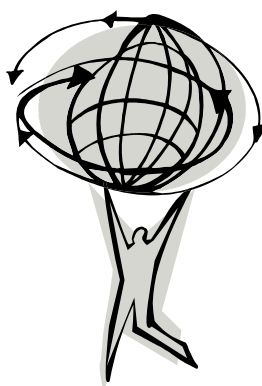

Information om resurser för elever med annat modersmål än svenska

Tyresö kommun

Tyresö kommun/Modersmål
Ann-Charlotte Strand
Bitr. rektor Mångfaldsfrågor
Lotta.strand@tyreso.se
08-5782 90 90
070-488 90 90

Dokument som styr vår verksamhet

Nationell nivå

Grundskoleförordning 2 kap 9-14 §§

Där står inledningsvis;

”Om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör ett dagligt umgängesspråk för eleven, ska eleven få undervisning i detta språk som ett ämne (modersmålsundervisning) om.....”

Grundskoleförordningen 5 kap 2,3 §§ - Studiehandledning

Lokal nivå

- Lokal arbetsplan
- Integrationsplan för Tyresö kommun 2007-2010
- Riktlinjer för modersmål

Riktlinjer för skolskjuts (2008-07-01)

(Nämndbeslut)

Kostnadsfri skolskjuts ges **till** modersmålsundervisning för elever i förskoleklass och årskurs 1 och 2, om det inte finns trafiksäker gångväg eller om det på grund av tidspassning är nödvändigt för att hinna till modersmålsundervisningen.

Kostnadsfri skolskjuts **från** modersmålsundervisningen ges endast för elever i förskoleklass och i årskurs 1 och 2 som ska åter till skolbarnsomsorg.

Skolskjuts för övriga elever i samband med modersmålsundervisningen ges enligt följande; Kostnadsfri skolskjuts anordnas för elever med en skolväg/promenadväg överstigande 2 km i förskoleklass och i årskurs 1-3 på grundskolan och 3 km i övriga årskurser i grundskolan.

Modersmål

Elevens vårdnadshavare ansöker om modersmål. Undervisningen sker utanför elevens ordinarie schema. Modersmålet är således frivilligt. Ansökningsblanketter finns på kommunens hemsida.

Modersmålsläraren har två olika uppgifter:

1. Undervisning i ämnet modersmål* har egen kursplan och egna betygskriterier. Kommunen är skyldig att anordna modersmålsundervisning om det finns minst 5 elever i kommunen och om eleven har grundläggande kunskaper i språket. (minsta antal elever gäller ej minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli, romani chib, jiddisch)
2. Studiehandledning** på modersmål är ett ämnesstöd, som en elev skall få om eleven behöver det. Här gäller ingen regel om fem elever utan behovet hos eleven styr.
 - * Bilaga 1
 - ** Bilaga 2

Resurstilldelning för elever i modersmålsundervisning

Vi strävar efter att det minsta antalet elever/undervisningsgrupp inte understiger 5 elever.
= **Resurs/grupp 60 minuter.**

Undervisningsgrupper på 10 eller fler elever:
= **Resurs/grupp 80 minuter.**

Riktlinjer för studiehandledning

Resurstilldelning bygger på tanken att den nyanlända eleven har det största behovet och allteftersom det svenska språket växer fram minskar också behovet av studiehandledning. Viktigt att komma ihåg att det är **elevens skola som ansöker om studiehandledning** till skillnad mot modersmål.

Nivåer	Resurser
År 1-9 elev på nybörjarnivå (A1)	3 lektioner/vecka i 6 månader 40-60 min lekt utifrån klassens undervisning
År 5-9 elev på nybörjarnivå (A2)	2 lektioner/vecka i 7-18 månader 40-60 min lekt
År 1-4 elev på nybörjarnivå (A2)	1 lektion/vecka i 19- 30 månader 40-60 min lekt
Elev på mellannivå (B1, B2)	1 lektion/vecka
Elev på avancerad nivå (C1, C2)	Individuell bedömning

A1-C2 följer skalan för självbedömning enligt Europeisk språkportfolio.

Modersmålsundervisning

Grundskoleförordning 2 kap.

9 § Om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven, ska eleven få undervisning i detta språk som ett ämne (modersmålsundervisning), om

- 1. eleven har grundläggande kunskaper i språket, och*
- 2. eleven önskar få sådan undervisning.*

Modersmålsundervisning i samiska, finska, meänkieli, romani chib eller jiddisch ska erbjudas även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet. Detsamma gäller en elev som är adoptivbarn och som har ett annat modersmål än svenska.

13 § En kommun är skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk, endast om det finns lämplig lärare.

En kommun är skyldig att anordna sådan undervisning om minst fem elever önskar undervisning i språket. När det gäller samiska, finska, meänkieli, romani chib eller jiddisch är kommunen inte skyldig att anordna modersmålsundervisning även om antalet är mindre än fem.

Syfte

- I undervisningen får eleven vidareutveckla sina kunskaper i modersmålet.
- Eleven får stärkt självkänsla.
- Eleven utvecklar sin flerkulturella identitet.
- Modersmålet är ett viktigt stöd i kunskapsutveckling.
- Eleven får en utvecklad tvåspråkighet.
- Kunskapen om den egna kulturen stärks och fördjupas.
- Förståelsen för olika kulturer förmedlas vilket är en viktig del i ett mångkulturellt samhälle

Målsättning

- Eleven arbetar med muntliga och skriftliga övningar.
- Läsning av både fakta- och skönlitterära texter ingår.
- Undervisning i språkets uppbyggnad sker.
- Kunskaper i historia, geografi, traditioner och samhällsliv förmedlas.
- Jämförelser görs mellan svenskan och det egna språket.
- Likheter och olikheter jämförs mellan den egna kulturen och den svenska.
- Möjligheter till studiebesök ges.

Modersmålsundervisningen anordnas efter elevernas ordinarie schema. Lärarna i modersmål samordnar undervisningen på ett antal skolor utifrån gruppens sammansättning.

Studiehandledning på modersmål

Grundskoleförordningen, 5 kap

2 § En elev skall få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

3 § En elev som har rätt till modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än sitt modersmål får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl.

Syfte

- Studiehandledning syftar till att stödja undervisning i andra ämnen. Det är handledning på elevens modersmål.
- Handledning ska ges till elever som inte till fullo klarar av undervisning pga. otillräckliga kunskaper i svenska. Eleverna ska på ett bättre sätt kunna hävda sig i den ordinarie undervisningen enligt sina förutsättningar.
- Studiehandledning är en stödinsats som skolan söker och skall vara en del av elevens individuella utvecklingsplan (IUP).
- Det är skolans rektor som beslutar när en elev ska erbjudas studiehandledning.
- Det behövs ingen anmälan från föräldrarna, utan skolan avgör om eleven har behov av studiehandledning.

Målsättning

- Hjälpa eleven att följa den vanliga undervisningen i alla ämnen
- Ge eleven ord och begrepp i både modersmål och svenska
- Ge eleven möjlighet att utveckla sitt modersmål och svenskan
- Ge trygghet och självförtroende
- Öka motivationen, studietekniken samt möjligheten för eleven att nå upp till målen.

I lärandeprocessen samspelar tre olika funktioner:
språkutveckling, kunskapsutveckling och identitetsutveckling

Studiehandledning på olika sätt

I samarbete och samplanering med klasslärare, mentorer och/eller ämneslärare ges studiehandledning enligt följande:

Studiehandledning före undervisningen i klassen

Genom att i förväg arbeta med ord och nyckelbegrepp inom ett nytt arbetsområde kan eleven få beredskap för att bättre tillgodogöra sig undervisningen.

Studiehandledning som repetition

Inlärningsresultatet bekrästs genom repetition och bearbetning för att kontrollera och utvärdera att eleven har förstått och lärt sig.

Studiehandledning i klassen

Vid behov kan studiehandledning ske i klassen när lärare behöver ha en genomgång första delen av lektion.

Lärare ska prioritera de områden som eleven behöver mest hjälp i med tanke på tidsbrist.

Skolintroduktionsgrupp för nyanlända elever i år 6-9

För sent anlända grundskoleelever i Tyresö kommun sker skolintroduktion i en gemensam introduktionsgrupp. Gruppen träffas två förmiddagar i veckan på Forellskolan. I enlighet med de övergripande nationella målen för nyanländas introduktion, inriktas arbetet på att ge förutsättningar för utbildning och delaktighet i samhället. Undervisningen i gruppen syftar till att hjälpa eleverna att tillägna sig en grundläggande kommunikativ förmåga och att utveckla förståelse för normer, koder och den svenska skolkulturen. Deltagandet i gruppen planeras vara högst sex månader.

Kommunens språkutvecklingspedagog ansvarar för undervisningen i gruppen.

SVA-nätverk

SVA- nätverksgrupp består av lärare i svenska som andraspråk som arbetar inom grundskolan i Tyresö kommun. Syftet med detta nätverk är kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och reflektion som leder till förbättrad verksamhet för flerspråkiga elever i kommunen. Nätverket verkar dessutom för att skapa möjligheter till samarbete med klass-, ämnes- och modersmålslärare för att uppnå samsyn kring flerspråkiga elevers lärandesituation i kommunen.

SVA-lärarna ansvarar för att en bra skolintroduktion görs med anpassat schema och stöd för eleven i skolarbetet.

För ytterligare information kontakta:

Lotta Strand 08-5782 90 90, 070-488 90 90

Lena Ter Vehn 08- 5782 90 91 ansvarar för utbetalning av SVA-peng

För pedagogiska frågor kontakta språkutvecklingspedagogen **Saima Glogic** på 073-688 76 06